

PANEMUNĖS PILIS

☀️ MENAS
🏛️ PAVELDAS
👥 BENDRUOMENĖS

Parodos
ir įvykiai 2024
RUDUO

„JAUNA KAUNO TAPYBA '24“ | VDA KF TAPYBOS KATEDROS JAUNŪJŲ TAPYTOJŲ PARODA

Data: 2024 09 01–2024 10 31
Kuratorė: *prof. Aušra Vaitkūnienė*

Vieta: *Salonai, II a.*
Organizatorius: *VDA Panemunės pilis*

„Jauna Kauno tapyba'24“ – tai šeštoji, apžvalginė, VDA Kauno fakulteto Tapybos katedros absolventų ir dar tebestudijuojančių jaunųjų tapytojų paroda, tęstinis projektas, pristatantis naujausius kūrinius, kuriuose nevengiama analizuoti aktualių temų.

2024-ųjų metų paroda sumanyta taip, kad tapybos kūrinius galima būtų pristatyti su istorijomis susietoje erdvėje. Ekspozicijoje žiūrovui pristatomi jaunųjų tapytojų kūriniai, analizuojantys praeitį ir dabartį, ekologines problemas.

„NEPATIRTO GYVENIMO ILGESYS“ | ALGIMANTO KENSMINO DARBŲ PARODA

Data: 2024 08 01–2024 11 01
Autorius: *Algimantas Kensminas*

Vieta: *Valgomasis, II a.*
Organizatorius: *VDA Panemunės pilis*

„Paskutinio ledynmečio gyvūnų kaulai, balantys smėlyje, pėdsakai molyje po aukštos įtamos elektros laidais, kurie, krentant dulksnai, kuria viską užpildantį baltąjį triukšmą, varnų pulkelis žiemos dangaus fone virš automobilio nutrenktos stornos, uodai ant basų pėdų, žmonės, einantys paskui šiaurės elnius, žurnalo „National Geographic“ iliustracija – tai sukuria nepatirtos praeities ilgesį.“ (A. Kensminas)

▶▶▶ PARODOS/ĮVYKIAI

„ISTORIJS ATSPINDŽIAI KOSTIUME“ | VDA ĮVIETINTO MENO IR SCENOGRAFIJOS KATEDROS SCENOGRAFIJOS STUDIJŲ PROGRAMOS 1 KURSO PRAKTIKOS DARBŲ PARODA

Data: 2024 07 01–2024 12 31
Kuratorė: *Jurgita Jankutė-Mirinašienė*

Vieta: *Buduaras, Galerija, II a.*
Organizatorius: *VDA Panemunės pilis*

Parodoje pristatomi studentų sukurti kostiumai iš popieriaus, inspiruoti Lietuvos didikų portretų. Tai Žygimanto Augusto ir jo pirmosios žmonos Elžbietos Habsburgaitės renesansiniai kostiumai (XVI a. vid.), kunigaikščio Jonušo XI Radvilos kostiumas pagal 1634 m. tapytą portretą, jo pirmosios žmonos Kotrynos Potockos ir antrosios žmonos Marijos Lupu kostiumai.

Parodos dalyje „Pro rakto skylutę...“ galima žvilgtelėti į intymų popierinių korsetų pasaulį.

„HORTUS SICCUS“ | PANEMUNĖS PILIES PARKO ARBARAS ARBA SAUSASIS SODAS

Organizatorius: *VDA Panemunės pilis,
Dzūkijos-Suvalkijos saugomų
teritorijų direkcija*

Arbaro sudarytoja: *Eglė Lopšaitienė*
Data: 2024 08 14–2024 12 20
Vieta: *Edukacijų klasė, I a.*

Panemunės pilies parkas – kelių epochų palikimas. XVII–XVIII a. čia buvo sodai, tvenkiniai, žvėrynas, rezidenciją supo miškai. XVIII a. pabaigoje sukurtas angliškas peizažinio tipo parkas. Šiandien medynuose vyrauja vietinė augalija su svetimžemiais akcentais. Seniausias ažuolas netoli pilies – istorinio ažuolyno reliktas.

Šioje parodoje pristatomas Panemunės pilies parke augančių medžių arbaras (lot. arbar medis) – sumedėjusių augalų rinkinys. Iki XVIII amžiaus tokioms džiovintų augalų kolekcijoms apibūdinti buvo vartoti įvairūs terminai, pavyzdžiui, hortus siccus (sausas sodas), todėl šio istorinio parko arbaro parodoje senasis pavadinimas vėl išnyra iš amžių užmaršties.

EUROPOS PAVELDO DIENOS 2024 | „KULTŪRINIS HANZOS KELIAS NEMUNU: RYŠIAI IR ĮTAKOS“

Data: 2024 09 07–08
Kuratorė: Eglė Kukytė

Vieta: *Panemunės pilis*
Organizatorius: *VDA Panemunės pilis*

„Kultūrinis Hanzos kelias Nemunu: ryšiai ir įtakos“ – tai renginys, skirtas analizuoti ir pažinti vieną iš nematerialiojo kultūros paveldo objektų – Hanzos sąjungos pirklių kelią. Anksčiau turėjęs ekonominę reikšmę, šiandien jis yra virtęs kultūriniu keliu, vienijančiu daugiau kaip 160 Europos miestų. Nors nė vienas Lietuvos miestas nepriklausė šiai tarptautinei sąjungai, Kaune buvusi Hanzos pirklių kontora (XV a. vid.– XVI a. vid.) suteikė galimybę Nemunui tapti didžiausia mūsų žemėse prekybos arterija, kuria nuolatos keliavo pirkliai iš įvairiausių pasaulio kraštų. Nemuno paupyje įsikūrusi Panemunės pilis pateko į prekybos Nemunu įtakos sferą. Pro Panemunę plaukiantys pirklių laivai teikė regionui ne tik ekonominę, bet ir kultūrinę naudą – be materialių gėrybių laivais buvo plukdomos žinios ir patirtis. Panemunės pilis buvo aktyvi šių įvykių Nemune dalyvė: kartu su kaimyninėmis Raudonės ir Raudondvario pilimis vykdė miško produkcijos prekybą, o pačią Panemunės pilį savininko Vengrijos vokiečio Jonušo Melcerio-Eperješo kvietimu, manoma, statė olandų architektas Peteris Nonhartas. Taigi, pirklių kelias Nemunu bei į jo įtaką patenkanti Panemunės pilis – tai du kultūros paveldo objektai, kurie bus aktualizuojami šio renginio metu.

Programoje – įvairios edukacijos, paskaitos-ekskursijos, degustacijos, senųjų amatų demonstravimas pilies parke, viduramžiškos rungtys, karybos programa ir kt.

SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALIO PANEMUNĖS PILYJE 2024 KONCERTAS | „SONATES DE BACH – PERE ET FILS“ | SONATOS VIOLA DA GAMBAI IR FORTEPIJONUI

Data ir laikas: 2024 09 13, 18.00 val.
Meno vadovės: Laura Matuzaitė-Kairienė,
Lina Lukošienė

Vieta: Pokylių salė, II a.
Organizatoriai: VDA Panemunės
pilis, Jurbarko r. sav.

„Sonates de Bach – Père et Fils“ (iš pranc. k. „Bacho sonatos – tėvas ir sūnus“) – tai tėvo Johano Sebastiano Bacho (1685–1750) ir sūnaus Karlo Filipo Emanuelio Bacho (1714–1788) sonatos viola da gamba ir klavišiniam instrumentui fortepijonui. Šiose sonatose atskleidžiama viola da gamba – instrumentas, kuris daugiau nei du šimtmečius perteikė ir išreiškė visas žmogaus aistras, tačiau vėliau ši įtaiga buvo perduota violončelei – išraiškingumo galimybių viršūnei.

Atlikėjai:

Senosios muzikos ansamblis „Hortus Musicalis“ (Prancūzija), meno vadovas Jean-Luc Iffrig;
Laurine Righini Iffrig – viola da gamba; Jean-Luc Iffrig – fortepijonas.

DAINUOJAMOSIOS POEZIJOS KONCERTAS | „BARDAI SUGRIŽTA!“

Data ir laikas: 2024 09 15, 15.00 val.
Kuratorius: Saulius Lapėnas

Vieta: Pilies kiemas
Organizatoriai: Jurbarko bardų klubas,
VDA Panemunės pilis

Atlikėjai:

Olegas Ditkovskis (Vilnius), Virgis Šidlauskas (Kaunas), Vladas Karpavičius ir Rūta Tulienė (Samylų KC), akustinė grupė „Spektras“ (Utena), Kasparas Balynas (Utena), Darius Leveckis ir Rytas Germanavičius (Raseiniai), Sigitas Kivilis (Pakruojis), Arūnas Danielius (Šakiai) ir Jurbarko bardų klubo nariai: Aridonas Daukša, Agnė Siriūnaitytė, Saulius Lapėnas.

SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALIO PANEMUNĖS PILYJE 2024 KONCERTAS | „BASSO OSTINATO“ | INTERAKTYVUS MUZIKINIS SPEKTAKLIS

Data ir laikas: 2024 10 05, 16.00 val.
Meno vadovės: Laura Matuzaitė-Kairienė,
Lina Lukošienė

Vieta: Pokylių salė, II a.
Organizatoriai: VDA Panemunės
pilis, Jurbarko r. sav.

VŠĮ „Senųjų menų studija“ pristato interaktyvų muzikinį spektaklį „Basso Ostinato“, tiesiogiai įtraukiantį publiką į baroko epochos istorinę tikrovę: rūmų aplinką, sumaniai išnaudojamą režisieriaus bei scenografo, bei autentišką garsą ir judesį, kuriuos sukuria senosios muzikos ir šokio profesionalai. Baroko meno kalba – afektai, tiesiogiai širdį pasiekiančios emocijos, kurias žiūrovai atpažins muzikoje ir šiuolaikinėje režisūroje. Paslaptis, nuostaba, įtampa, netikėtumas ir atpažįstami senų mafijos filmų stereotipai – tai spektaklio ingredientai, kuriuose žiūrovas tampa ne tik stebėtoju, bet ir dalyviu.

Nustebinti žiūrovą ir keisti išankstines nuostatas barokinio meno atžvilgiu – toks pagrindinis projekto režisieriaus Adriano Schvarzsteino tikslas.

Pagrindinius vaidmenis spektaklyje kuria solistai Rūta Vox Vosyliūtė ir Nerijus Masevičius. Režisierius Adrian Schvarzstein (Ispanija / Argentina), muzikinės dalies vadovė Rūta Vox Vosyliūtė (Lietuva), choreografė Jūrate Širvytė (Lietuva).

GYVOSIOS ISTORIJOS RENGINYS | SAVAITGALIS PAS ŽEMAIČIŲ SENIŪNĄ, 1783 M.

Data ir laikas: 2024 10 19–20
Vieta: Panemunės pilis ir parkas

Organizatorius: VDA Panemunės pilis
Renginio rėmėjas: Lietuvos kultūros taryba

Tai jau į 4-ąsias „Savaitgalis pas Žemaičių seniūną, 1783“ Panemunės pilyje, paskutiniojo Žemaičių seniūno Antano Anupro Gelgaudo rezidencijoje.

Renginio koncepcija – renginio kūrėjais tampa patys renginio dalyviai. Programa sudaroma, remiantis bajoro dienotvarkę dvare, amžininkų vadinta „dienos ritmu“. Visi užsiėmimai programoje (edukacijos, potyrių veiklos) leis gyvai patirti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės dvarų kultūrą ir iš arti susipažinti su tokiais jos elementais, kaip ekonomika, namų buitis, karyba, gastronomija, muzikavimas ir apranga.

Renginio tema – „Audiencija pas seniūną: pareigūnai, ceremonias ir etiketas“. Ją atskleis kviestiniai ekspertai. Šios temos tikslas – supažindinti dalyvius su LDK regionų politine ir administracine santvarka, savivalda ir bajorų kultūra. Kaip atvejo studija pasirinkta Žemaitijos seniūnija, egzistavusi 1411–1795 metais. Pasitelkiant interaktyvią prieigą, teatralizuotą formatą, bus atkuriamas paskutiniojo Žemaičių seniūno Antano Anupro Gelgaudo rezidencijoje Panemunės pilyje galėjęs vykti oficialus priėmimas-audiencija bei pristatomas Žemaitijos administracinis suskirstymas, institucijos ir pareigūnai.

Taigi, renginys kviečia išvysti Panemunės pilį kitomis akimis – ne šiuolaikinio turistų, atvykusio susipažinti su istoriniu monumentu, bet XVIII a. bajoro, išgyvenančio savo eilinę kasdieną ir audienciją pas pirmą žmogų Žemaitijoje – Antaną Anuprą Gelgaudą.

„ALBERTO VIJŪKO-KOJALAVIČIAUS SKAITYMAI 2024“ | IV TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA, SKIRTA DIDIKAMS GELGAUDAMS

Data ir laikas: 2024 10 26, 12.00–18.00
Vieta: Panemunės pilis
Organizatorius: Genealogijos, heraldikos
ir veksilologijos institutas

Partneriai: VDA Panemunės pilis,
Vilniaus dailės akademija
Organizacinis komitetas: Remigijus Bimba,
dr. Marius Daraškevičius, Paulius Vaniuchinas.
Mokslo komitetas: dr. Aistė Bimbirytė, dr. Marius
Daraškevičius, doc. dr. Marius Iršėnas.

Tarptautinės mokslinės konferencijos sesijoje „Didikai Gelgaudai“ pranešimus skaitys prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Nacionalinis muziejus LDK valdovų rūmai), Paulius Vaniuchinas (Genealogijos, heraldikos ir veksilologijos institutas, Heraldikos akademija), dr. Marius Daraškevičius (VDA Panemunės pilis), dr. Liliana Narkowicz (Lenkija), Ricardo Charters-d'Azevedo (Portugalija). Antrosios konferencijos sesijos temą „Gelgaudai ir vengriškasis dėmuo“ padės atskleisti Aida Kirkickienė (VDA Panemunės pilis), dr. Liliana Narkowicz (Lenkija), Laszlo T. Koszy (Vengrija), dr. Aistė Bimbirytė (Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerija), assoc. prof. Melinda Harlov-Csörtán (Vengrija).

Konferencijos garbės viešnia – ponja Kate Gielgud-Killick – XVIII a. Panemunės pilį atnaujinusio Žemaitijos seniūno Antano Anupro Gelgaudo (~1730–1797) tiesioginė palikuonė, gimusi šeštojo dešimtmečio pabaigoje Klagenfurte, Austrijoje. Jos tėvas Adamas buvo paskutiniojo Panemunės pilies savininko Jono Gelgaudo (1794–1877), 1830–1831 m. sukilimo dalyvio, proproanūkis. K. Gielgud mama – austrė. Į Angliją šeima atvyko, kai Kate buvo 5 metai, nuo to laiko ji gyvena Londone. Studijavo Karališkoje dramos meno akademijoje, buvo Nacionalinio teatro narė. Daug dirbo kaip aktorė ir kaip balso trenerė filmuose. Jau beveik du dešimtmečius vykdo pramogų, skirtų vaikams, veiklą, rašo pjeses. Ištekėjusi už britų aktorius Timo Killick.

Konferencijos metu vyks Alberto Vijūko-Kojalavičiaus atminimo medalio ir premijos laureato apdovanojimas.

SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALIO PANEMUNĖS PILYJE 2024 KONCERTAS | „POEMA HARMONICO“ | XVII A. ISPANIJOS IR ITALIJOS KOMPOZITORIŲ-GITARISTŲ KŪRINIAI BAROKO GITARAI

Data ir laikas: 2024 10 27, 14.00 val.
Atlikėja: Ieva Baltmiškytė (Belgija)
Meno vadovės: Laura Matuzaitė-Kairienė,
Lina Lukošienė

Vieta: Pokylių salė, II a.
Organizatoriai: VDA
Panemunės pilis,
Jurbarko r. sav.

Ieva Baltmiškytė – lietuvių gitaristė, liutnininkė ir kompozitorė, šiuo metu gyvenanti Briuselyje, turinti keturis magistro laipsnius gitaros atlikimo, senosios muzikos ir muzikos pedagogikos srityse. Studijuodama gitaros atlikimą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, ji taip pat mokėsi kompozicijos pas vieną ryškiausių lietuvių kompozitorių Rytį Mažulį.

Ieva Baltmiškytė koncertavo daugelyje šalių, tarp jų Vokietijoje, Belgijoje, Austrijoje, Italijoje, Ukrainoje, Rusijoje, Moldavijoje, Šveicarijoje ir kt. Ji grojo ir vedė meistrų klases prestižiniuose gitaros ir muzikos festivaliuose, tokiuose kaip Iserlohn (Vokietija), Seitensprunge (Vokietija), Catharina (Belgija), Chapel for Europe (Belgija), Sansusi (Latvija) ir kituose. 2022 metais, kaip kompozitorė ir atlikėja, dalyvavo The Arctic Circle ekspedicinėje meno rezidencijos programoje su kūrinio „Requiem for a Glacier. Jos solinį albumą „The Strings of my Soul“ neseniai išleido įrašų kompanija „Plaza Mayor Company“.

Ieva groja renesanso ir baroko liutnia, vihuela, renesanso ir barokine gitara, tiorba, romantine gitara, klasikine gitara ir vienuolikastyge gitara.

LIETUVOS GASTRONOMIJOS SAVAITĖ | SENOJI DVARŲ, ARBA ATVIROS UGNIES, VIRTUVĖ

Data ir laikas: 2024 11 09–10
Ekskursijų laikai: 9 d. 11 ir 15 val.,
10 d. 11 val.

Organizatorius: VDA
Panemunės pilis

Šiais metais susitelksime į senąją dvarų virtuvę, kuomet buvo gaminamas maistas ant atviro degimo viryklės (kuknios), arba tiesiog virš ugniakuro didžiajame kamine. Kviečiame į patyrimines ekskursijas su Lietuvos dvarų paveldo tyrėju dr. Mariumi Daraškevičiumi, kuris šiuo metu rašo knygą būtent apie dvarų virtuves, taigi, pasidalins naujausiais atradimais.

DOVANOS IŠ PILIES | PANEMUNĖS PILIES BENDRUOMENĖS MUGĖ

Data ir laikas: savaitgaliais
nuo 11.00 iki 17.00 val.

Vieta: pilies kiemas
arba istorinė virtuvė

Jūsų dėmesiui – įvairiausi originalūs rankų darbo suvenyrai bei skanumynai.

PANEMUNĖS PILIS

Panemunės pilis – smalsiems protams visada atvira pilis, kviečianti pasinerti į turtingą istoriją, intriguojančią šiuolaikybę ir pilies gyvenimo malonumus, kurie sužadins vaizduotę ir leis nors trumpam pabėgti nuo kasdienybės.

📍 Vytėnų g. 53, 74464 Pilies I kaimas,
Jurbarko rajonas
☎️ (8 447) 41 729

✉️ panemunespilis@vda.lt
📘 panemunespilis
🌐 www.panemunespilis.lt

